

ՄԱՍԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարվանը 6 ռուբլի.
Առանձին համարները 7 կոպեկով.

Թիֆլիսում գրվում են միմյանի խմբագրատան մէջ.

Մեր հասցեն. Тифлисъ. Редакция «Маскы».
կամ Tiflis. Rédaction «Maschak».

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի և տոն օրերէն)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն շաբաթով.

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
խաւքանչիւր բառին 2 կոպեկ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մի դատավճիռ.—ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Պաշտօնական տեղեկութիւններ խօսքայի մասին. Ուսկանական կարգադրութիւն. խորատներ խօսքայի մասին. խօսքայի բունը. խօսքայի բազու քաղաքում. Նախկին Նախկին Բազուից. Ներքին լուրեր. — ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Իշխան Բիսմարկի ծանարհորդութեան առիթով. Պարսկաստան. Բէլգիայի սօցիալիստները. — ԽԱՆՆԻ ԼՈՒՐԵՐ. — ՀՆՈԱԳԻՒՆԵՐ. — ԲՈՐՍԱ. — ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

ՄԻ ԴԱՏԱՎՃԻՌ

Այս օրերս Պարիզի բարձրագոյն ատենը դատաւարանից պ. Դրիւմոն (Drumont) հրապարակագրողին երեք ամսւոյ բանտարկութեան, 1000 ֆրանկ տուգանքի և իր ծախսով ֆրանսիական 80 լրագրիներում դատավճիռ տուգանքներ, որ կը նստի դատաւարութեան նմանապէս առնուազն 1000 ֆրանկ:

Ի՞նչ էր այդ տեսակ խիստ, անողորմ դատավճիռ պատժաւը: Դրիւմոն անամօթ կերպով զրպարտեց և ամբաստանեց մանուկի մէջ Պարիզի ամբողջ հասարակութիւնից յարգված Բիւրոյ (Bureau) պատգամաւորին և ազգային Ժողովի փոխնախագահին, որը և զանգատ տուեց զրպարտողի դէմ:

Դատաւարութեան ժամանակ պրօկուրորը դիմելով դատաւարներին, ասեց. «Պարոն Դրիւմոն այն մարդկանցից է, որոնց անւանում են սպառնական խօսքի առեւտրականներ, որոնք այն սատիճան հաւանքներ են, որ կամ հնարաւոր է, որ հասկանում են թէ շատ ձեռնտու և շահաւէտ բան է շողորմել ամբողջ վատ կրքերին, Ժողովրդի ստոր ինստիտուտներին: Մինչև կատարութիւն հասցնած այդ շահամուտութիւնը շատերին աւելի արժանի է թվում կարեկցութեան, քան պատժի, քանի որ այդ տեսակ գործողութիւն շատերին ոչ այնքան յանցանք է երևում, որքան մարդու հիւանդութիւն գրգռելը: Սակայն, մի սխալվել, պարոններ դատաւարներ, չգային, զգայուն բնաւորութիւն կրող հրապարակագրողի դիմակի տակ ծածկվում է մի յանգուզն առեւտրական, որը զրամ է շինում իր գրուածներէն, որը գիտէ թէ ինքն նշանաւոր նիւթական շահ կունենայ իր անամօթ զրպարտութիւններէն, իր քստմնելի ամբաստանութիւններէն, քանի որ նրա գրուածները լաւ կը ծախվին և մեծ թւով կ'աւելին ամբաստանութիւններին ծախաւ ամբողջից: Այդ տեսակէտից, պարոններ դատաւարներ, Դրիւմոն արժանի է ժամանակակից ամբաստանութեան և զրպարտութեան պէտքի անունը կրելու:»

Պարիզի բարձրագոյն դատարանի վճիռը ուրախութեամբ ընդունելից ֆրանսիական հասարակութեան բարեմիտ մասի կողմէ, այն հասկացող մասի կողմէ, որը շատ լաւ գիտէ թէ Դրիւմոնի պէս հրապարակագրողները, ամբաստանութեան կամ զրպարտութեան այդ հերոսները՝ ամեն երկրում հանդիսանում են որպէս ժամանակակից ազգերի մտաւոր կենսի ցեղեր, որպէս քաղաքակրթութեան խօսքայի, որպէս լուսաւորութեան ժառանգարող:

Չէ կարելի չուրախանալ որ զոնէ կան երկրներ, որտեղ անամօթ զրպարտութեան այդ տեսակ հերոսներ իրանց քրտմնելի արարքներին, իրանց զազալի ուղղութեան արժանի պատժի են կրում:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՏԵՐԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԽՈՒՆԴԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Թիֆլիսում յունիսի 27-ին առաւօտեան խօսքայով 11 հիւանդներ կային, ցերեկով եկան 3 հոգի, մեռաւ 1, յունիսի 27-ին գիշերը եկան 3, մեռան 4, մնում են 12 հիւանդներ: Այրակի, յունիսի 28-ին, Թիֆլիսի Միքայէլեան հիւանդանոցում առաւօտեան խօսքայով հիւանդներ կային 9 տղամարդիկ և 3 կանայք, առաւօտեան եկան 2 տղամարդիկ՝ Սիրաձէ, 9-դ քաղաքամասում, Նաբէրէճեանցա փողոցի վրա գտնվող փայտ սղոցելու գործարանից և Չուչի 7-դ քաղաքամասում, Կախախնակցա փողոցի վրա № 78 Պապովի անից, օրվայ ընթացքում մեռաւ մէկ տղամարդ, որը հիւանդանոց էր եկել մի և նոյն օրը, Սիրաձէ ազգանունով: յունիսի 27-ի գիշերը հիւանդանոցում 1 տղամարդ և մեռաւ մէկ տղամարդ, յունիսի 29-ի առաւօտեան հիւանդանոցում կային խօսքայով հիւանդ 10 տղամարդիկ և 3 կանայք: Յունիսի 28-ին, Սոլովիանցա փողոցի վրա, 10-դ քաղաքամասում, Լոսկուտովի տանը խօսքայով հիւանդացաւ այդի Մարիա Եզօրովա 57 տարեկան, որին բժշկում էր տանը սանիտարական բժիշկը: Յունիսի 29-ին երեկոյեան Եզօրովա վախճանվեց:

Բազուի նահանգապետի առաւօտ տեղեկութեան համեմատ, յունիսի 27-ին կրկին խօսքային հիւանդանոցները մտան 36, զրանցից եկողները 26, տեղացիները 10. հիւանդներ ընդհանուր թիւից մեռան 22, եկողները 16, տեղացիները 6. առողջացան 27, մնում են հիւանդանոցում 148. զրանցից եկողները 102, տեղացիները 46. հիւանդանոցներից դուրս մեռան 32, տեղացիները 29, եկողները 3. Սպիտակ քաղաքում կրկին հիւանդացաւ 1 եկող. մնում են 6 հիւանդներ. Բալխանա-Սարախանյան ամբարանոցում կրկին հիւանդացան 8. հիւանդների ընդհանուր թիւից մեռան 5, մնում են 17 հիւանդներ: Բազուի չրջաններում հիւանդացան 4, մեռան 3, առողջացան 1, մնում են 6 հիւանդներ: Ղուրայի գաւառում կրկին հիւանդացան 4, մեռան 3. Գեօկչայի գաւառում մեռան 4, Զէվառեան գաւառում հիւանդացան 12, մեռան 4. Բազուի բանտում կրկին մեռան 2 կալանաւորներ, հիւանդ է մէկը:

Ելխաւետոյովի նահանգապետը հաղորդում է, որ 27-ին Շուշի քաղաքի հիւանդանոցը մտան 6, մեռան 3, կան 36 հիւանդներ. գաւառում մահվան դէպքեր եղել են 10, առողջացան 6, կան 4 հիւանդներ: Զէվառեան գաւառում հիւանդացան 4, նրանցից մէկը Տէրտերում, մեռան 3, մնում են 10 հիւանդներ: Նախի քաղաքի հիւանդանոցը մտաւ 1, կան 2 հիւանդներ: Ելխաւետոյովում նոր հիւանդացուցիչը չէ կային, կան 3 հիւանդներ, ընդամենը նահանգում խօսքայով հիւանդներ կան 55 հոգի:

Գաղտանի նահանգապետի հաղորդութեան համեմատ, յունիսի 26-ին և 27-ին Կիւրինեան, Սամուրեան, Գարգինեան և Կալաթ-Տաւրասարեան չրջաններում կրկին հիւանդացան 24, մեռան 6, մնում են չրջանում ընդամենը 43. նոր հիւանդացուցիչներ և մահվան դէպքեր Պետրովկում չը կային:

Թիֆլիսում յունիսի 29-ին առաւօտեան քաղաքային հիւանդանոցում 13 խօսքայով հիւանդներ կային, 10 տղամարդ և 3 կին. օրվայ ընթացքում յունիսի 29-ին եկան 4 տղամարդ և 1 կին՝ Թէոֆիլ Արշաձէ և Միխայիլ Արշաձէ. 9-դ քաղաքամասից, Նաբէրէճեանցա փողոցի վրա, Չիւրաձէի սղոցարանը, Կորչանովի կալուածքը, Բէվազով—3-դ քաղաքամասից, Օրբէլեանցա փողոցի վրա, Օկործի տուն № 5, Ֆէֆելով—10-դ քաղաքամասից, Աւառեան փողոց, տուն Ֆէֆելովի № 4 և Բիբինա—1-ին քաղաքամասից, Նոյ-Կորչանցա փողոց, տուն Զոնքերի № 5. Յունիսի 29-ի ընթացքում դուրս եկան երկու կանայք. յունիսի 29-ին երեկոյեան 14 տղամարդիկ կային և 2 կանայք. յունիսի 29-ին գիշերով ընթացքում եկաւ 1 տղամարդ՝ Թիֆլիսի կաղնիմուսյա պալատի հաշուապահ Կէրէսիձէ, որը բնակվում է 9-դ քաղաքամասում, Պանասէ-Ելխաւետոյովի փողոց, տուն Ղալմազովի № 6, և մեռաւ յունիսի 29-ին հիւանդանոցը մտնողների թիւից Միխայիլ Արշաձէ: Առաւօտեան մօտ յունիսի 30-ին հիւանդանոցում կային խօսքայով հիւանդներ ընդամենը 16 հոգի, 14 տղամարդիկ և 2 կանայք: Քաղաքային հիւանդանոցից դուրս յունիսի 30-ին խօսքայով հիւանդացան 2 կանայք՝ Ելխաւետոյովի Տէր-Խաչատուրով Թիֆլիսի 7-դ քաղաքամասում, Մաչաթեղովկայա փողոցի վրա, տուն Տուգուշովի № 11 և Բաղդոնով 60 տարեկան—9-դ քաղաքամասում, 2-դ Տաւանցա փողոց, սեփական տուն: Գուշէթի գաւառի Կվի-մէրում յունիսի 30-ին խօսքայով մեռաւ վաղեմ կալուածից եկող մի ձամբորդ:

Բազուի նահանգապետի առաւօտ տեղեկութեան համեմատ, յունիսի 28-ին կրկին խօսքային հիւանդանոցները մտան 27 հոգի, եկողները 19, տեղացիները 8. հիւանդների ընդհանուր թիւից մեռան 15, եկողները 10, տեղացիները 5, առողջացան 10, մնացին հիւանդանոցում 150, եկողները 104, տեղացիները 46. հիւանդանոցներից դուրս մեռան 44, եկողները 13, տեղացիները 31. Սպիտակ քաղաքում հիւանդացան 6, եկողները 4, տեղացիները 2, մեռան 4, եկողները 2, տեղացիները 2, մնացին 6 հիւանդներ, եկողները 5, տեղացիները 1. Բալխանա-Սարախանյան ամբարանոցում հիւանդացան 12, եկողները 8, տեղացիները 4. մեռան 11, եկողները 9, տեղացիները 2. մնացին հիւանդներ 18, եկողները 10, տեղացիները 8. Բիբի-Ելխաւետոյովի ամբարանոցում հիւանդացան 4, տեղացիները 3, եկողները 1, մեռաւ 1 եկող. մնացին հիւանդներ 8, եկողները 1, տեղացիները 7. Սպիտակ պահեստի բառակիցի հիւանդանոցը կրկին մտան 2 հիւանդներ, մեռաւ 1, մնացին 25 հիւանդներ. Ղուրայի գաւառում հիւանդացան 5, որանցից մեռան 4 հոգի:

Ելխաւետոյովի նահանգապետը հաղորդում է, որ յունիսի 28-ին Շուշի քաղաքի հիւանդանոցը մտան 4, առողջացան 7, մեռան 3, կան հիւանդանոցում 30 հիւանդներ, գաւառում մահվան դէպքեր եղել են 19, առողջացան 2, կան 7 հիւանդներ: Զէվառեան գաւառում մահվան դէպքեր եղել են 16, մտան հիւանդանոցը 7, կան 17 հիւանդներ: Զէրայի գաւառում մահվան 3 դէպքեր են եղել: Նահանգում ընդամենը 54 հիւանդներ կան:

Գաղտանի նահանգապետի վարչութեան առաւօտ տեղեկութեան համեմատ, յունիսի 27-ին և 28-ին Կիւրինեան, Սամուրեան և Գարգինեան չրջաններում կրկին հիւանդացան 17 հոգի, մեռան 6, չրջանում հիւանդներ մնում են ընդամենը 54 հոգի:

ՈՍՏԻՎԱՆԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱԿՈՒԹԻՒՆ

Թիֆլիսի բնակիչներից մի քանիսը յայտնեցին ինձ, որ իբրեւ թէ տատկանները, տեղեկանալով խօսքայի նշաններով հիւանդանոց մի որ և է դէպքի մասին, պահանջում են հիւանդին անյապող հիւանդանոցից ուղարկել բժշկելու համար, չը նայելով որ իբր թէ հիւանդացուցը բաւարար չէ միջոցներ և համապատասխան բնակարան ունի, որոնք հնարաւորութիւն են տալիս բժշկել տանը: Վերջինիս թիւրիմացութիւնները վերացնելու

համար պարտք եմ համարում պարտաւորեցնել պ. պ. պրիտապիւնին կատարելու հետեւեալները. 1) Կատկածել հիւանդութեան հիւանդանոց դէպքի մասին տեղեկութիւն ստանալուց յետոյ, անյապահ ստուգել, թէ արդեօք հիւանդացուց անձը սեփական միջոցներ և համապատասխան բնակարան ունի և համապատասխան պատասխան ստանալուց յետոյ թողնել հիւանդացուցը բժշկվել իր բնակարանում իր սեփական հաշուով, եթէ այդ ցանկանում է ինքն. իսկ եթէ հիւանդացուցը բաւարար միջոցներ չունի, որ հնար ունենայ իր հաշուով բժշկվելու, պարտաւորեցնել անյապող ուղարկել տեղական բժշկանոցները:

2) Այդ բոլոր հիւանդների մասին, որոնք իրանց բնակարաններում են մնում բժշկվելու համար,—ինձ տեղեկացնել և անյապող հաղորդել սանիտարական մասնախմբի բժշկին և զեպիսֆէկտորին, որպէս զի հիւանդի վրա սանիտարական հակոտութիւն լինի, անկախ հիւանդին դարմանող բժշկից: Տալ փողոցներում կանգնող ոտակաւների ընդհանուր սանիտարական և քաղաքային բժշկների անուանացուցակը, և նրանց հասցէները, որպէս զի այդ ոտակաւները կարողանան իրանց զիմուքներին հաղորդել թէ որտեղ է ապրում այս կամ այն բժիշկը:

Ոստիկանապետ՝ Մատթիկի

Յունիսի 30. № 180

ԽՐԱՏՆԵՐ ԽՈՒՆԴԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Դ. Ապրիլ և Եղանակը:

20) Ընդհանուր կանոն այն է, որ չը պիտի կեանքի սովորական եղանակը փոխել խօսքայի ժամանակ, եթէ նա կանոնաւոր է եղել: Սակայն անհրաժեշտ է գոյոյ լինել միտելուց, խոյս տալ կանաւորութիւնից, նոյնպէս և այն բոլոր բաներից, որ կարող են յոյնեցնել և թուլացնել մարդուն, որոնք են՝ երկար ժամանակ արթնում մնալը, ուժից վեր ֆիզիքապէս և մտաւորապէս աշխատելը և ուրիշ ամեն տեսակ աւելորդ աշխատութիւններ:

21) Մանաւանդ պէտք է զգուշ լինել հարեցութիւնից, որովհետեւ ողիւն ըմպելիքների ի չարը գործ դնելը մարդուն տրամադրում է խօսքայով հիւանդանալու: Մերերը և զաւանդանները պէտք է առնապարկ աւելի զգուշ լինեն:

22) Մարմինը պէտք է մաքուր պահել, շաքար-թական 2—3 անգամ տաք բաղանիք ընդունել: Գետում լաւ է չը լողանալ: Ամառային ժամանակ պէտք է հագնել թեթիւ հագուստ, իսկ երեկոյեանը աւելի տաք: Խորհուրդ են տալիս ֆրանսի վերկապ հագնել:

23) Լուսացարարը չը պիտի ընդունի լուսանալու հիւանդներ յայտնի ձերմակեղենները, որ չեն ակտաւանակել, այլ պէտք է միայն այնպիսիները ընդունի, որոնք զրաւ են եղել այսպէս ասած կրիտաւալէի սկսեալ և օրը օրով ալ և և կիւլօտայի 5 մասը խառնած 100 մ. ջրի մէջ—ոչ պակաս 24 ժամից: Լուսացարարը չը պիտի մուտնայ, որ հիւանդների ձերմակեղենը, մանաւանդ թաց ձերմակեղենը խօսքային ախտի դիւրաւ տարածողներից մէկն է և հէնց այս պատճառով ամենից շատ լուսացարարներն են մեռնում:

24) Խոհարարները, երբ սկսում են կերակուր պատրաստել, սպասարարները սեղան ծածկելու ժամանակ—պէտք է իրանց ձեռները լուսանալ ապօրով և խողանալով (չնոսկա) կամ ներքեւում յիշված ակտաւան խառնուրդներից մէկով, իսկ ամենից լաւն է կարթոնեան թթուածնի 3 մասի և 100 մաս ջրի խառնուրդով:

25) Պէտք է մաքակնաց մեծ բազմութիւններից խոյս տալ տոնաւաճառներից, ուխտատեղիներից և այլն:

26) Եթէ մի տան մէջ խօսքային հիւանդ կայ, պէտք է նրան ծառայել մի մարդ, ուրիշները կարող են հիւանդին այցելել միայն կարճ ժամանակ:

Անցնում ես փողոցով և փակած բազմաթիւ խա-
նութների չարքը ճնշող տպաւորութիւն է ազ-

ԻՍԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վերջին 25 տարվայ ընթացքում լուսկիները պատրաստվելու են չլիզելու մեծ ընդարձակությամբ և ստացան: Ամեն տարի այդ երկրում պատրաստվում են 1 միլիոնի չափ լուսկիների արկղիկներ: Կան կատարելագործած մեքենաներ, որոնցից իրականացվող օրական պատրաստում է մինչև 2 1/2 միլիոն լուսկի, ուրեմն տարեկան 821 միլիոն լուսկի:

Այժմ Եւրոպայում և Ամերիկայում չկան ևս նաւակներ ալուստիւնով ամրացված մետաղից, որը ինչպէս յայտնի է, շատ թեթեւ մետաղ է: Այդպիսով մի նաւակ, որը կարող է իր մէջ պարունակել 12 մարդ, կշռում է ընդամենը 436 կիլոգրամ, այն ինչ նոյն մեծութեան փայտեայ նաւակը կշռում է առնուազն 700 կիլոգրամ: Պարզ է որ աւելի թեթեւ լինելով, նաւակը կարող է և աւելի արագ շարժվել:

Արգենտինեան հանրապետութեան մէջ շատ խիտ օրէնքներ կան հարեցողներին դէմ: Փողոցում ընկած հարքած մարդուն ոտով կռակելու անմիջապէս կարանաւորում է և բանտ է նստացնում մի շաբաթով: Ապա նրան արձակելիս պարտաւորացնում են նշանաւոր տուգանք վճարել:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Բազուի նահանգապետը հաղորդում է, որ յունիսի 29-ին խորհրդային հիւանդանոցը մտան 35, դանցից եկւորներ 27, հիւանդների ընդհանուր թիւը մեռան 22, եկւորներ 17, առողջացան 11, հիւանդանոցում մնացին 152, եկւորներ 104, հիւանդանոցից դուրս մեռան 36, եկւորներ 11: Բազուի չըջկաններում հիւանդացան 12, եկւորներ 6, ընդհանուր թիւից մեռան 7, եկւորներ 5, առողջացան 4: Սալմանի պահեստի դռքի բառաւիժի հիւանդանոցը մտան 2, մեռան 1, մնացին 26: Նահանգում հիւանդացան 2, մեռան 4:

Երեսուկուսի նահանգապետը հաղորդում է, որ յունիսի 29-ին Շուշի քաղաքի հիւանդանոցը մտան 8, մեռան 4, առողջացան 6, կան 28 հիւանդներ: Գաւառում մահվան դէպքեր կային 35, հիւանդներ 3, ձէվանչիւրեան գաւառում հիւանդացան 11, մեռան 8, կան 20 հիւանդներ: Երեսուկուսի քաղաքի հիւանդանոցը մտան 3, մեռան 1, գաւառի հիւանդանոցը մտան 1, Ձանդեղորի գաւառի հիւանդանոցը մտան 71, որոնցից մեռան 10, առողջացան 31, կան 30, ընդամենը նահանգում կան 84 հիւանդներ:

Քուրմայի նահանգապետի հաղորդութեան համեմատ, Բաթումում Բազուից եկած 600 ուսու բանտերից յունիսի 28-ին կրկին խօշորոյց մեռան 2 հոգի, մնում է մէկ հիւանդ, նոր հիւանդացողներ չը կան:

Դաղստանի չըջանի նահանգապետը հաղորդում է, որ յունիսի 28-ին և 29-ին Սամուրեան, Դար-գինեան և Կալաթ-Տաբատարանեան չըջանեանում կրկին հիւանդացան 56, մեռան 39, առողջացան 9, մնում են չըջանում հիւանդներ ընդամենը 62 հոգի:

ՀԻՍՏԻԱՅԻՆ ԴՈՐՏԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՅ

ՊԵՏԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, 29 յունիսի: Թագաւոր Կայսրը և Թագուհի Կայսրուհին ճանապարհ ընկան Կոպէն-հագենից երեկ երեկոյեան 8 ժամին: Բժշկական ղեկավարամենտը, ի նկատի ունենալով նահանգապետների, ղեկավարների և շոգենաւային ընկերութիւնների յայտարարութիւնները՝ ուսումնոյ բժշկի-ներ և ֆէլդշերներ ուղարկելու մասին, հրաւիրում է այն անձինքներին, որոնք ցանկանում են ուղարկված լինել բժշկական պէրսոնալը ուսու-ղացնելու համար, ղիմել ղեկավարամենտին իրանց լիակատար դոկումենտներով կամ իրանց կոչումն վաւերացող պատճէններով: Յունիսի 27-ին Աստրախանում կրկին հիւանդացան 74, մեռան 43, մնում են 114: Սամարայում և Պոլսովում կըրկին հիւանդացան 31, մեռան 4, առողջացան 4: Սարատովի հիւանդանոցները մտան 10, մեռան 12, մնում են 64: հիւանդանոցներից դուրս 16 հիւանդներ կան, մեռան 3: Յարկիւնում յունիսի 22-ից ընդամենը մեռան 47: Բազուի հիւանդանոց-ները յունիսի 27-ին մտան 29, մեռան 32, մնում

են 161, հիւանդանոցից դուրս մեռան 41, կու-կասի մի քանի ուրիշ տեղերում նոյնպէս հիւանդացողներ կային: յունիսի 25-ին Պոլսովում պատրաստվեցան 42 հիւանդներ կային, Շուշում 34: — «НОВ. ВРЕМЯ» լրագիրը հաղորդում է, որ Սա-րատովից, Սամարայից և Բազուից հրաւիրներ ուղարկվեցան համալսարանները՝ կանչելով բժիշկ ուսանողներին խօշորոյցի դէմ կուրելու համար: առաջարկում են 150 ռ. ամսական:

ԼՕՆԻՕՆ, 29 յունիսի: Ջոնս կղզուց, Նիւֆա-ունդէնդում, հեռագրում են, որ յունիսի 27-ին հրդեհը լսել է քաղաքի 2/3 մասը: Եկեղեցիները և դիմաւոր շինութիւնները կատարելապէս այրվե-ցան: Վնասը հասնում է 3—4 միլիոն ֆուտա սաւելիքով: Աղագրեւակութիւնը մնացել է ստված և անապատան: օգնութիւն է ուղարկված: — Հեռագիրը Սան-Յիւանցիսիօից տեղեկացնում է, որ այսօր առաւօտեան օդը թուա քաղա-քից 12 միւն հեռաւորութեան վրա գտնվող վառօղի դործարանը: Գործարանի բոլոր շինու-թիւնները քանդված են: մօտ 180 բանտերներ, բոլորը համարեա չկանցիներ, սպանվեցան:

ԿԱՍՏԻՆԱ, 29 յունիսի: Գիշերայ ընթացքում նոր բացված բերանից լավայի արտաթորումը մեծ չափեր ընդունեց: Լավան, առաջութեամբ իջնելով երկու հասանքի բաժանվեց: մէկ հասանքը դիմում է դէպի Նիկիտի, միւսը դէպի Բելաուստ-րո: Ներկայումս լավան Նիկիտից ընդամենը մի-ւսին 6 կիլոմետր հեռու է գտնվում:

ՊԵՏԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, 30 յունիսի: «Օրէնսդրութիւննե-րի ժողովածուի» մէջ հրատարակված են: 1) Գաղ-թեցիկ Անդրկասպիան երկրը, Կուսմա գետի մօտ, 218 ընդանիւր ուսու հողատէրեր:— Յունիսի 28-ին Աստրախանի հիւանդանոցները մտան 145, մեռան 51, Սարատովում հիւանդացան էլի 14, մեռան 4: Սարատովի և Յարկիւնի գաւառներում հիւանդացան 15, մեռան 5: Սամարայում և Պոլ-սովի արուարձանում կրկին հիւանդացան 35, ա-ռողջացան 6, մեռան 12, մնում են 68: Բազում և չըջակայքում հիւանդացան 49, մեռան 64, առող-ջացան 28, մնում են 161: Նոյնպէս և սակաւա-թիւ հիւանդութեան և մահվան դէպքեր եղան Ստավրօպոլի և Բազուրայանի գաւառներում: Դաղստանի չըջանում յունիսի 27-ին մնացել են 43: Գանձակում և Պետրովսկում նոր հիւանդու-թեան դէպքեր չը կան:

ՄՕՆԻԲՈՂՈՆ, 30 յունիսի: Երբ դատաստանա-կան պաշտօնեաները եկան բանտը, Բալաչօյ չնած էր: արթնանալով նա միայն ասեց, որ նա իրան բոլորովին արի է դարձել և չէ վախժում: Նա հազիւց հաւանց կողմնակի օգնութեան, իը-մայ մի բաժակ ջուր, և խնայալով որ իրան թոյլ չէ արվելու երեսայ ամբոխի առաջ, դժգոհութիւն յայտնեց: Բալաչօյի մահվան պատիժը տեղի ու-նեցաւ բանտային հրապարակում: Հարեան փողոց-ներով երթնելով իւր զարդարեցված էր՝ զօրք կանգնեցնելով, որը յետ էր մղում աղմկայոյ առ-բոխին: Բարձրանալով պատժի տեղը, Բալաչօյ ասեց. «Ես ուզում եմ լսուել, ես բան ունեմ ա-սելու»: քայց այդ րօպէին նրան դրեցին դիւի-տինի տակ: Հէնց այն վայրկեանին, երբ դիւիտի-նի սուրը իջաւ Բալաչօյ գոնեց: «Կեցցէ հանրա-պետութիւնը»: Այդ միջոցին ամբոխի կողմից լսվում էին արդարեւներ: Ուրիշ դէպքեր չը պատա-հանցին:

ՊԵՏԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, 1 յուլիսի: Այսօր ներքին առա-ջին փոխառութեան տնտեսական լաւագործութեան ժամանակ դիւանար գումարներն ընկան հետեւեալ տոմսերի վրա:

№ սերիայի	տոմսի	Գումարը	№ սերիայի	տոմսի	Գու-մարը
№	№		№	№	
3,984	2	200,000	15,029	11	
17,510	5	75,000	6,629	16	ն
16,276	43	40,000	2,053	16	
6,027	14	25,000	14,505	12	
4,286	29	10,000	15,081	8	ա
19,329	38	10,000	19,938	12	
17,932	15	10,000	11,972	6	ի
19,881	4		11,488	6	
15,402	35		1,847	6	
452	32		13,782	27	
13,803	31		19,830	19	ա
8,667	22		9,278	26	
13,924	7		16,005	16	
14,992	25		19,268	41	
10,293	24		2,052	6	
1,558	47		10,699	1	
19,264	2		391	50	
465	33		234	17	
12,454	2		15,596	2	
11,784	44		11,286	19	

Ս. ՊԵՏԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԲՈՐՈՍԱ			Յունիսի 30-ին		
Լօգոնի վրա	10 ֆուտա արժէ . .	101 ռ. 35 կ.	Բերլին վրա	100 մարկ . . .	49 ռ. 65
Պարիզի վրա	100 ֆրանկ . . .	40 > 7 1/2	Ռսկի . . .	արժէ . . .	8 > 09
Մաքսայի կուպոններ	— . . .	161 > 25	Արժաթ . . .	— . . .	1 > 08
Բօրայային դիվիդենտներ	— . . .	4 > 5 1/2	Պետ. բանկի 5% տոմս	1 շրջանի . .	103 > 50
— . . .	— . . .	2-րդ . . .	— . . .	— . . .	103 > 12
— . . .	— . . .	3-րդ . . .	— . . .	— . . .	— . . .
— . . .	— . . .	4-րդ . . .	— . . .	— . . .	— . . .
— . . .	— . . .	5-րդ . . .	— . . .	— . . .	— . . .
— . . .	— . . .	6-րդ . . .	— . . .	— . . .	— . . .
6% տեղայ բէնտա	— . . .	163 > 50	4% տեղայ փոխառութիւն . . .	— . . .	— . . .
Արեւելեան 5 / 0 փոխառ. . .	— . . .	— . . .	1-ին շրջ. . .	— . . .	— . . .
— . . .	— . . .	— . . .	2-րդ . . .	— . . .	102 > 50
— . . .	— . . .	— . . .	3-րդ . . .	— . . .	104 > —
Ներքին 5% առաջին փոխառութ. . .	— . . .	238 > 25	— . . .	— . . .	— . . .
— . . .	— . . .	220 > 50	— . . .	— . . .	— . . .

Պետական երկաթուղային բէնտա, 104 > 25	5 1/2 բէնտա	— . . .	4% ներքին փոխառութեան . . .	95 > —	5% դրաւ. թղթ. ադր. կալ. բանկի	101 > 87
Ար. կալ. բանկի խաղարկութեան	— . . .	— . . .	Գրաւ. թղթ.	— . . .	— . . .	192 > 50
5 1/2% վկայակ. գիւղ. հող. բանկի.	104 > 87	— . . .	4 1/2% դրաւական թղթեր կալուած.	— . . .	— . . .	— . . .
փոխ. կրեդիտ. ընկեր. մետալ. .	154 > 37	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .
— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .
Պետերբուրգի քաղաքային կրեդիտ. ընկերութեան օբլգաջիւնները. .	101 > 37	— . . .	Մոսկուայի քաղաք. օբլգաջիւններ.	— . . .	— . . .	— . . .
Օղէտայի	101 > 62	— . . .	Թիֆլիսի	— . . .	— . . .	— . . .
Գրաւ. թղթ. Թիֆլիսի կալ. բանկի.	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .
— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .
Ս. Պետերբուրգի բօրայայի արամադութիւն	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .
խաղաղ է:	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .	— . . .

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ե Ր

Հոգեւոր իշխանութեան կարգադրութեամբ որոշված է յուլիսի 5-ին, ս. պատարա-րէց յետոյ, ժամը 11 1/2-ին, Կօջօր ամառանոցի եկեղեցու նոր երեցօրեանի ընտրութիւ-նը, ուստի յիշեալ ամառանոցի մեծապատիւ բնակիչները հրաւիրվում են նշանակված օ-րը եկեղեցի, մասնակցելու ընտրութեանը: Վերապահուց թիֆլիսի եկեղեցիների բարեկարգութեան Յովհաննէս քահանայ Մար-տիրոսեանց 1—1

МОДИСТКА ЧУХАЗЯНЦЪ
ВЪ КОДЖОРАХЪ
Принимаетъ заказы, дача Кекелидзе, противъ заведения св. Нины.
ԿԱՐԱՆՈՂ, օրիորդ ԶՈՒԽԱԶԵԱՆՑ ընդունում է յունիսի 22-ից պատուէրներ
Կ Օ Ջ Օ Ր Ո Ւ Մ
Իվան Կեկելիձէի ամառանոցում, Ս. Նուէնի դպրոցի դիմաց, Верхняя Шоссейная փ-ղոցում: № 68. 3—4 (Հ.)

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱԻՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ
ԲՈՇԿԱՊԵՏ Բ. ՆԱԽԱՍԱՐԻԱՆԻ
(Կուրկիւ, վօրոնցօյի արձանի հանդէպ)
Հիւանդներին ընդունում են ամէն օր, բայց կրկին օրերից:
ԱՌԱՌՈՏՆԵՐԸ՝
Բ. Ա. ՆԱԽԱՍԱՐԻԱՆ—11—12 ժ. վերաբուժութեան (և առամնացալի) սիֆիլիսի և աչքացալի
Դ. Գ. ԲՈՒԳԿՈՎՍԿԻ—10—11 ժ. ներքին, երեխայոց և կանանց
Ա. Պ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ—12 1/2—1 ժ. ներքին և երեխայոց
ԵՐԵԿՈՆԵՐԸ՝
Ա. Բ. ԱԼԵԿՍԵՅԵՎ—5—6 ժ. ներքինացի ց. և երեխայրուժութեան
Ա. Մ. ՓՈՒԳԻՆԵԱՆ—5—6 ժ. երեխայոց և ներքին ց.
Բ. Ա. ՆԱԽԱՍԱՐԻԱՆ—6—7 ժ.
Ա. Ա. ԳԱԼՍՄԱԿԻ—6—7 ժ. կաշուի ցաւերի, սիֆիլիսի և վերաբուժութեան.
Վճար—50 կ.: Համախորհրդի (Կոնսիլիումի) համար առանձին
28—52 (Հ) 90—№ 79
Հիւանդանոցի վերապահուց բժշկապետ Նաւասարդեան

ՓԱՅՏԻ ՄԵՇ ՊԱՀԵՍ (կայարանի մօտ, Կօրեւնօյի ձիաքաշի դժի վրա)
վաճառվում է մնա-մնա, սկսած 1/8 խորանարդ սաժէնից. Հի-ստհանոցի և հայադորճների համար, ամենամասշտի գնով: Նոյն տեղը գնում են մի-քանակութեամբ փայտ սնտուռատէրերից: № 56 8—10 (Հ.)

Մ. Գ. ՑԵՅՏԼԻՆԻ
ԵԱՄԱՑՈՑՆԵՐԻ ՄԱԿԱՋԻՆԻ
ՕՊՏԻԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆԻԲԸ
Պալատի այգու դիմաց, անկիւնի մալաքիւնում, ստացված է մեծ ընտրութիւն՝ ոսկեայ, ոսկեայ, նիկելեայ, պողպատեայ և կրեայի ոսկորից ԱՎԵՐՏԵՐ, ՊԵՆՏԵՆԵՆԸ և ԼՈՐԵՆՏԵՆԸ: Թատրոնական և դաշտային ԲԻՆՈ-ԿԼԵՆԸ, ԶԵՐՄԱՋՈՒԹԵՐ, ԹԷ սննեաների, ԹԷ դուրսը կանխու և թէ վանաների համար վերապահուցված և վկայական ունեցող ՄԱԿԱՍԻԱԼ ջերմաչափեր: Լօրէկտի և պէնսիլի համար ոսկեայ, արծաթեայ, նոր-ոսկեայ շղթաներ, նմանապէս մետաքսեայ և մե-տալական թելեր:
Ակնոցներ և պէնսիլներ արվում են նմանապէս բժշկների պատուէրով:
Մազադինում յանձն են առնում նմանապէս փացած իրերի նորոգելը և ապագիւնների դնելը:
ԳՆԵՐԸ ամենաշափաւոր են: 44—50 (Հ)

ԹԻՅԻ ԻՍԻ ՔԱՂ ԱՔԱՅԻՆ ԻԳԱԿԱՆ ՊՐՈՅԵՍԻՕՆԱԼ ԱՐ-ՀԵՍՏԱՆՈՑԻ ԱՐՀԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՑԵԱՆ ԴԱՍԵՐ:
1) Հանդերձների և սպիտակեղէնի ձեւի դասեր Վրոզլինսկու մեթօդով և Շեզզի-Ֆրանսիական մեթօդով:
2) Կարի դասեր մօղային ժուրնալներով:
3) Հարթակարի և գանազան ձեւագործների դասեր:
4) Դասեր տարրական և ծխական դպրոցների ուսուցչուհիներ պատրաստելու հո-մար:
Վճար ամսական 2 ռուբլի. երկու անգամ շաբաթը 5-ից մինչև 7 ժամը երեկ-յեան:
Տարրական և ծխական դպրոցների ուսուցչուհիները կարող են այցելել դասերի ձրի: (№ 23) 35—40